

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

پایگاه هویتی نوجوانان و جوانان ایرانی مهاجر

مریم قریشی^{۱*}، محمدعلی مظاهری^۲، شعله امیری^۳^۱کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه علوم و تحقیقات اصفهان^۲گروه روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی^۳گروه روانشناسی، دانشگاه اصفهان

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی پایگاه هویت نوجوانان و جوانان مهاجر صورت گرفت. برای این منظور ۳۸ مهاجر ایرانی ۱۶ تا ۲۴ ساله مقیم انگلستان به صورت در دسترس انتخاب شده و به پرسشنامه پایگاه هویت من و پرسشنامه دموگرافیک محقق ساخته پاسخ دادند. سپس فراوانی این افراد در پایگاه‌های هویت بررسی شد. نتایج نشان داد که بیشترین فراوانی به ترتیب در پایگاه هویت آشفته، به تعویق افتاده، موفق و پیش‌رس می‌باشد. از این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که در روند مهاجرت، بر اثر تحت الشعاع قرار گرفتن حمایت‌های اجتماعی مورد نیاز هویت یابی، دستیابی به هویت موفق برای نوجوانان و جوانان مهاجر چالش برانگیز بوده و اکثر این افراد در پایگاه هویت آشفته قرار دارند.

کلید واژه‌ها: پایگاه هویت؛ نوجوانان؛ جوانان؛ مهاجر

مقدمه

دوران نوجوانی و جوانی یکی از بحرانی‌ترین ادوار زندگی انسان محسوب می‌شود. در این دوران هویت فرد یعنی یک مفهوم سازمان یافته از خود، که شامل ارزش‌ها، باورها و اهدافی که فرد بدان پای بند است شکل می‌گیرد. اریکسون (۱۹۶۸) دستیابی به هویت را یکی از وظایف اصلی نوجوان فرض کرد. بر پایه نظریه اریکسون تحول هویت بر اساس دو روند جستجوگری و تعهد و چهار پایگاه هویتی، موفق (وجود جستجوگری و تعهد)، پایگاه هویت به تعویق افتاده (وجود جستجوگری و نبود تعهد)، پایگاه هویت پیش‌رس (وجود تعهد و نبود جستجوگری) و پایگاه هویت آشفته (نبود جستجوگری و تعهد) شکل می‌گیرد (مارسیا، ۲۰۱۱). هویت فرد در طی تعاملات او با محیط اطرافش شکل می‌گیرد. حمایت‌ها و موقعیت‌هایی که محیط برای فرد ایجاد می‌کند بر روی شکل‌گیری او اثر بزرگی دارد. از جمله عوامل اجتماعی تاثیرگذار بر شکل‌گیری هویت، جامعه‌ای که فرد در آن زندگی می‌کند و فرهنگ حاکم بر آن، گروه همسالان و خانواده هستند.

در فرایند مهاجرت، جامعه‌ای که فرد مهاجر در آن زندگی می‌کند و فرهنگی که با آن خو گرفته و هویت خود را با آن شکل داده تغییر می‌کند. همچنین نوع و مناسبات رفتاری نوجوان با خانواده و دوستان تحت الشعاع قرار گرفته و تغییر می‌کند (اختر، ۱۹۹۵). از آنجا که ارزش‌های والدین، همسالان و جامعه‌ای که نوجوان بعد از مهاجرت در آن زندگی می‌کند، با یکدیگر همخوان و هماهنگ نیست، نوجوان خود را سردرگم دیده و شکل‌گیری هویت او با مشکل روبه‌رو می‌شود (رسمی، ۲۰۱۲). روت و همکاران، (۲۰۱۱). بر اثر تفاوت‌هایی که در ارزش‌های جامعه، گروه همسالان و والدین وجود دارد تضادهای بین نسلی افزایش پیدا کرده و والدین توانایی هدایت رشدی فرزندان خود را از دست می‌دهند (رسمی، ۲۰۱۲، هونگ-دوان، ۲۰۱۱، لنزفورد و همکاران، ۲۰۰۷). در طی مهاجرت نوع روابط اعضای خانواده تغییر کرده و جایجایی نقش‌ها باعث می‌شود که والدین توانایی والدگری خود را از دست داده و بر اثر این جایجایی نقش‌ها، نوعی سردرگمی برای نوجوان به وجود آید (روت و همکاران، ۲۰۰۷). همچنین جدایی اعضای خانواده از یکدیگر که در جریان مهاجرت روی می‌دهد باعث می‌شود که نظام خانواده سست شده و نوجوان پایگاه امنی برای هویت یابی نداشته باشد (لنزفورد و همکاران، ۲۰۰۷). بنابراین با توجه به مشکلاتی که یک نوجوان مهاجر برای دست یابی به هویت دارد، هدف پژوهش حاضر بررسی پایگاه‌های هویت نوجوانان و جوانان مهاجر بود.

روش

شرکت کنندگان

پژوهش حاضر از نوع پیمایشی است. جامعه آماری آن نوجوانان و جوانان مهاجر و نمونه شامل ۳۸ نفر مهاجر ایرانی ۱۶ تا ۲۴ ساله (۲۰ دختر و ۱۸ پسر) مقیم انگلستان با میانگین سنی ۱۹/۷۱ (۲/۵۶) بود. مدت زمان اقامت این افراد در کشور انگلستان بین ۱ تا ۲۲ سال بوده است. در این تحقیق از روش نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شد. برای دستیابی به نوجوانان و جوانان مقیم انگلستان با استفاده از شبکه دوستان و آشنایان و همچنین با مراجعه به مراکز تجمع ایرانیان مقیم انگلستان از جمله مدرسه جمهوری اسلامی ایران در لندن، مجمع اسلامی و غیره با این افراد تماس گرفته شد. افرادی که حاضر به همکاری شدند ساکن شهرهای لندن، منچستر، شفیلد و آکسفورد بودند.

* e-mail: mary.ghoreishi@yahoo.com

ابزار

پرسشنامه دموگرافیک محقق ساخته: برای دستیابی به مشخصات دموگرافیک گروه نمونه پرسشنامه‌ای تهیه شد که در آن راجع به جنس، سن، محل تولد، سن ورود و مدت زمان اقامت این افراد در انگلستان، ترجیح آنها به زندگی در ایران یا انگلستان، میزان ارتباط آنها با اقوام خود در ایران، میزان ارتباط آنها با دیگر ایرانیان مقیم انگلستان، میزان شرکت آنها در مراسم مذهبی و سنتی اطلاعاتی جمع‌آوری شد.

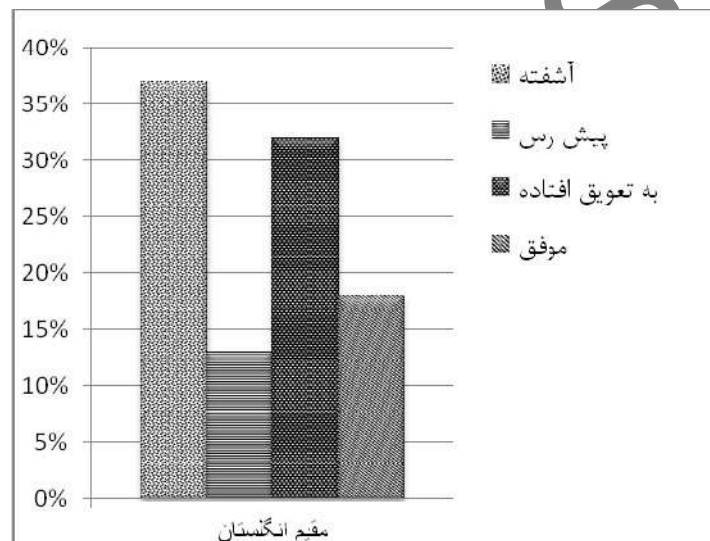
پرسشنامه پایگاه هویت من: این پرسشنامه توسط بنیون و آدامز (۱۹۸۹) و بر اساس نظریه اریکسون و مارسیا در مورد هویت، تدوین شده است و دارای دو بعد هویت ایدئولوژی و هویت بین فردی می‌باشد. این آزمون دارای خرده مقیاس‌های هویت آشفته، پیش‌رس، به تعویق افتاده و هویت موفق می‌باشد. این پرسشنامه ۶۴ سوال دارد. پاسخنامه این آزمون به صورت یک مقیاس لیکرت ۶ درجه‌ای است که از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف درجه بندی شده است.

شیوه‌ی اجرا

مقیاس‌های فوق توسط محقق بر روی ۳۸ نفر مهاجر ایرانی شامل ۲۰ دختر و ۱۸ پسر مقیم انگلستان اجرا شد.

نتایج

بررسی فراوانی نوجوانان و جوانان مقیم انگلستان در پایگاه‌های هویت نشان داد که در بین این افراد، بیشترین فراوانی به ترتیب در پایگاه هویت آشفته، به تعویق افتاده، موفق و پیش‌رس می‌باشد. شکل ۱. توزیع فراوانی را در پایگاه‌های هویت نشان می‌دهد.

شکل ۱. توزیع فراوانی پایگاه‌های هویت در نوجوانان و جوانان ایرانی مقیم انگلستان

بحث

هدف پژوهش حاضر بررسی پایگاه هویت نوجوانان و جوانان ایرانی مهاجر (با تاکید بر مهاجران به انگلستان) بود. نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که در بین نوجوانان و جوانان مهاجر به انگلستان بیشترین فراوانی در پایگاه هویت آشفته و کمترین فراوانی در پایگاه هویت پیش‌رس قرار دارد.

در راستای این پژوهش، مطالعه‌ی (قریشی، ۱۳۹۲) بر روی مقایسه پایگاه‌های هویت نوجوانان و جوانان ایرانی ۱۶ تا ۲۴ ساله بدون تجربه مهاجرت و دارای تجربه مهاجرت، نشان داد که نوجوانان و جوانان ایرانی مهاجر در مقایسه با همسالان ایرانی خود که تجربه مهاجرت ندارند از میانگین نمرات بالاتری در پایگاه هویت آشفته و میانگین نمرات پایین‌تری در پایگاه هویت موفق برخوردارند. این تحقیق همچنین نشان داد که بین سن مهاجرت با پایگاه‌های هویت آشفته و هویت به تعویق افتاده به صورت مثبت و با پایگاه‌های هویت پیش‌رس و هویت موفق به صورت منفی و بین مدت اقامت در کشور مقصد و پایگاه‌های هویت آشفته و هویت به تعویق افتاده به صورت منفی و با پایگاه‌های هویت پیش‌رس و هویت موفق به صورت مثبت همبستگی وجود دارد.

این یافته‌ها با تحقیقات رسمی (۲۰۱۲)، هونگ-دوان (۲۰۱۱)، روت و همکاران (۲۰۱۱)، لین و سو (۲۰۱۰)، لنزفورد و همکاران (۲۰۰۷)، بری و همکاران (۲۰۰۶)، و اختر (۱۹۹۵)، مبنی بر تحت تاثیر بودن هویت در اثر مهاجرت همخوان است.

از این پژوهش‌ها می‌توان نتیجه گرفت از آنجا که در فرایند مهاجرت عوامل اجتماعی تاثیرگذار بر هویت از جمله سیستم‌ها و شبکه‌های اجتماعی، گروه دوستان و همسالان و خانواده نمی‌توانند به خوبی نقش حمایتی خود را ایفاء کنند، همچنین به دلیل در اقلیت فرهنگی بودن نوجوانان و جوانان مهاجر و دریافت پیام‌های فرهنگی متضاد و داشتن تاریخچه سیاسی، اجتماعی متفاوت و خصوصیات قومی و نژادیشان و نیز به دلیل موانع و مشکلاتی از قبیل فرایند فرهنگ پذیری، وضعیت اجتماعی،

اقتصادی، تضادهای خانوادگی، انتظارات متضاد جامعه، خانواده و همسالان و سایر عوامل استرس‌زا که این نوجوانان به عنوان مهاجر با آن رو به رو می‌شوند، شکل‌گیری هویت برای آنان چالش برانگیزتر است.

منابع

- قریشی، مریم (۱۳۹۲). مقایسه پایگاه‌های هویت نوجوانان و جوانان ایرانی مقیم ایران، مقیم انگلستان و مقیم ایران و دارای تجربه زندگی در انگلستان. پایان نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات اصفهان.
- (1995). A third individuation: Immigration, identity, and the psychoanalytic process. *Journal of the Akhtar, Salman* (4), 10-1051. *American Psychoanalytic Association*, 43
- Berry, J. W. Phinney, J. S. Sam, D. L & Vedder, P. (2006). Immigrant youth: Acculturation, identity, and (3), 303-332. adaptation. *Applied Psychology*, 55
- Hong- An D. (2011). *The stress factors of Vietnamese 1.5 generation adolescents*. Unpublished MSc Thesis. California state university.
- Lansford, E. Deater-Deckard, K & Bronstein, M. H. (2007). *Immigrant families in contemporary society*. New York: The Guilford press.
- Lin, A. L & Sue, D. W. (2010). Adolescent ethnic Identity. *Encyclopedia of cross-cultural school psychology*.
- Meeus, W. Schoot, D. Keijsers, L & Branje, S.(2011). Identity statuses as developmental trajectories: A five- wave longitudinal study in early-to-middle and middle-to-late adolescents. *Journal of Youth and adolescence Adolescent psychiatry*, 1 (1), 81-72.
- Rasmi, Sarah. (2012). *Perceived dyadic cultural discrepancies, intergenerational conflict, and ethno cultural identity conflict in Arab Canadian families*. Unpublished Doctoral Dissertation. University of Guelph. Canada.
- Rothe, M. Pumariega, J & Sabagh, S. (2011). Identity and acculturation in immigrant and second generation (1), 81-72. adolescents. *Adolescent psychiatry*, 1

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله